

Geachte raad en College,

Ik ben Albert Nooteboom en heb samen met mijn broer Freek een mooi melkveebedrijf in het buurtschap Hoorn.

Mooi dat u 27 november het agendapunt “ Behoud van de landbouw in Heerde” op de agenda heeft staan. Daar werken wij elke dag hard aan. In uw notitie noemt u een paar prima concrete voorstellen voor de korte termijn. Daar hebben we niet zoveel op aan te merken, maar wel op de omgevingsvisie die u als raad ter inzage heeft gelegd. U kiest in de notitie niet voor een landbouwvisie maar met de huidige toekomstvisie gaat u de landbouw in Heerde niet behouden.

In de zomer van 2021 hebben we als landbouw onze inbreng op de omgevingsvisie nog officieel overhandigd aan de wethouder. Mooie foto destijds in de schaapskooi, maar helaas vinden we van inhoud vrijwel niks terug in de huidige omgevingsvisie. Daarom is die inbreng als bijlage nog maar eens toegevoegd. Wij staan daar nog steeds achter.

Zelfs het ons 1^e punt. Kijk eens goed hoe onze agrariërs het nu al doen. Ze zijn al volop circulair. Naast de primaire tak al al volop bezig met verbreding, huisverkoop, zorg, natuurbeheer, weidevogels, energieopwekking, bodemverbetering met maaisel van korte kringloop we zien het niet terug. Voor ons gevoel spreekt de omgevingsvisie geen waardering uit voor de huidige rentmeesterschap van de landbouwbedrijven in onze gemeente. Dit in tegenstelling tot de overige bedrijven, daar wordt die waardering her en der wel gegeven. Die worden gekoesterd of al gedeeltelijk op weg naar circulair genoemd. Het mooie (open) landschap in onze buitengebieden wordt zeker wel genoemd. Maar beseft de raad wel dat de agrariërs daar dagelijks voor zorgen en van nature al circulair zijn.

Ook wordt de landbouw vaak en eigenlijk als enige genoemd voor het verminderen van stikstof uitstoot. Terwijl juist de Gelderse aanpak zegt; Alle partijen moeten en bijdrage leveren. Als we naar koeien in Heerde kijken zijn we met elkaar al extensief. Sinds 2000 is de rundveestapel in Heerde al afgenomen met ruim 20%. In Heerde zaten we in 2022 op ca 2,7 rund per ha cultuurgrond. Gelderland op 4,1 rund /ha Dat is dus jong en oud. Dan zit Heerde al ruim onder de 2 Grootvee eenheid per Ha, een norm die landelijk vaak wordt genoemd om te gaan halen in 2030. Om deze extensieviteit te behouden of nog te vergroten moet er zuinig met de beschikbare landbouwgrond omgegaan worden. In de omgevingsvisie wordt erg gemakkelijk gesproken over creëren van meer natuurgrond of andere opgaven in landbouwgebied.

In de omgevingsvisie wordt bij de landbouw ook heel erg sterk de nadruk op regionaal en lokale kringloop gelegd. Veel meer als bij andere sectoren. We vragen toch ook niet aan Lagemaat of Boverhoff alleen tussen Zwolle en Apeldoorn te slopen. Of aan Van der Most om van hout uit de gemeentebos papier en enveloppen maken om die vervolgens tussen Zwolle en Apeldoorn te verkopen. We vragen u wel reëel te zijn en goed oog te hebben voor die primaire landbouw tak van onze bedrijven. Juist die opbrengst zal ook naar de toekomst toe zeker nodig zijn om onze bedrijven gezond te houden. Om u gevoel te geven, volgens het CBS waren er in 2022 ruim 2500 melk en kalfkoeien en in onze gemeente. Ik schat we daar met ons allen vorig jaar een omzet van ca 13 miljoen uit gehaald hebben. Die omzet hebben we

ook nodig om de lasten te betalen en onze bedrijven over te kunnen dragen naar een volgende generatie. Ook op ons eigen bedrijf waar we volop aan verbreding doen zijn de opbrengsten van verbreding relatief beperkt en niet in verhouding met de primaire tak. Onze Melkveehouderij!

Heb daarom in omgevingsvisie veel meer oog voor de behoeften van de primaire takken bij het landgebruik en ruimte op het erf. Benoem ook voor de landbouw sterker de mogelijkheden van technische innovatie om kringlopen beter te sluiten. Denk daarbij naast stalinnovaties en voeding ook aan mestbewerking en mestvergisting. Deze laatste zou ook een kans kunnen zijn voor de energie transitie. Uit de mest van 1 koe kan 750 m3 biogas per jaar gehaald worden.

We zien ook zeker dat er volop belangstelling is voor verbreding, reductie van emissies en meer energie neutraal of zelfs energie positief. Dat gebeurt vandaag de dag al veel op onze bedrijven. Het is goed om te lezen dat daar extra stimulans en ruimte aan gegeven wordt. Besef wel dat die niet de economische dragers van het buitengebied zijn, want substantiële bedragen haal je niet zomaar uit verbreding.

Daarom vragen we aan de raad.

U hebt in de huidige notitie van de 27^e best wat mooie concrete voorstellen staan, zet die ook door, maar u kunt ons echt verder helpen door ook de huidige omgevingsvisie aan te passen. Wij boeren lezen hem komende jaren nooit meer, maar alle beleidsmakers uit het bijgevoegde schema van de 27^e wel. En juist die dromen gewoon verder met uw omgevingsvisie in de hand. Maken vervolgens regels en beperkingen voor onze gemeente waar u als raad straks niks meer over te zeggen hebt en wij als agrariërs niet mee kunnen werken.

In uw notitie ziet u de noodzaak niet maar misschien moeten juist nu wel samen met de raad en college tot een landbouwvisie voor Heerde komen en niet wachten wat anderen voor ons bepalen.

Albert Nooteboom

BIJLAGE bij inspraak: Reactie van juli 2021 op omgevingsvisie:

Reactie op de omgevingsvisie van de gemeente Heerde door agrarisch Heerde

Inleiding

Het landschap in de gemeente Heerde is heel divers in een relatief klein gebied tussen de IJssel met haar open Landschap en het bosgebied van de Veluwe. Het gebied wordt doorsneden door het Apeldoorns kanaal en kenmerkt zich o.a. door beeklandschappen, uiterwaarden, historische enk- en esgronden.

Agrariërs zijn de rentmeesters van het open landschap, hebben dit landschap mede gerealiseerd en zetten zich al eeuwen in om dit landschap goed te onderhouden en door te geven van generatie op generatie.

Om dit te kunnen blijven doen is economisch perspectief nodig voor de agrarische sector. Ook de leefbaarheid in het buitengebied is belangrijk, zeker nu er steeds meer naar dat buitengebied gekeken wordt als oplossing voor problemen in andere gebieden van de gemeente.

Transitie

In de huidige visie van de gemeente Heerde wordt het mooie landschap dat we als agrariërs beheren wel benoemd, maar wordt ook zeer sterk de nadruk gelegd op een transitie van de landbouw in de gemeente. De vraag is of dit terecht is, immers door ontwikkelingen in het verleden is de bedrijfsvoering van de agrariërs hier al niet meer intensief. Vrijwel alle agrariërs doen aan weidevogel en/of natuurbeheer. De meeste agrariërs in de gemeente wekken al energie op door bijvoorbeeld zonnepanelen en WKK's. En velen hebben hun bedrijf verbreed met een andere bedrijfstak, naast hun agrarische hoofdbestemming. Echter, ons hoofddoel: het verantwoord produceren van gezond en betrouwbaar voedsel, moet niet worden vergeten. Dit is en blijft immer de beste basis voor een gezond agrarisch buitengebied. In de visie van de gemeente Heerde lijkt dit hoofddoel (het verantwoord produceren van gezond en betrouwbaar voedsel) echter op de laatste plaats te komen. Dat is volgens ons onterecht.

We vragen dus om waardering van de huidige duurzame status van de landbouw in Heerde. Dus geen verdere stigmatisering van de landbouw door steeds aan te halen dat juist daar een transitie moet plaatsvinden. We lopen als landbouw al voorop in duurzaamheid en werken net als andere sectoren voortdurend aan verbetering daarvan.

Verdienmodel

De gemeente Heerde moet zich inzetten voor een plattelandsontwikkeling inclusief toekomstperspectief voor agrarische bedrijven. Zorgvuldig omgaan met landbouwgrond is daarvoor een vereiste. Extra natuurclaims en statussen zijn juist een bedreiging. Zeker als die eenzijdig zonder compenserend langdurig verdienvermogen worden opgelegd. Dus geen extra lokale eisen zonder verdienmodel.

Voldoende ruimte op het bouwblok is ook bij verduurzaming belangrijk naar de toekomst toe. Denk aan energie opslag en opwekking op het erf. Bij verdere extensivering zal er ruimte moeten zijn om meer producten op het erf op te slaan.

BIJLAGE bij inspraak Reactie van juli 2021 op omgevingsvisie:

Voormalige agrarische bedrijven

Voormalige agrarische bedrijven moeten de ruimte krijgen om deze om te vormen tot andere kleinschalige bedrijven of activiteiten of woningsplitsing. Met als voorwaarde dat deze nieuwe ontwikkelingen geen belemmering voor bestaande agrarische bedrijven mogen zijn.

Vervangende bebouwing in het kader van de rood voor rood regeling moet niet in het buitengebied worden gerealiseerd maar zoveel mogelijk bij de bestaande kernen.

Korte ketens

Het is goed dat er ingezet wordt op het verkorten van de voedselketens, maar dit is maar voor een enkeling en in een beperkte hoeveelheid weggelegd. Het merendeel van de agrarische bedrijven zal zijn producten via de traditionele kanalen op de Nederlandse en Europese markt blijven afzetten. Juist in onze vruchtbare IJsseldelta kunnen we met een lage ecologische voetprint voedsel produceren. Als je naar een duurzame Europese voedselproductie kijkt ligt ook een lokale verantwoordelijkheid!

Recreatie

Wij zijn niet voor een extra stimulans van meer recreatie in de IJsselvallei zoals voorgesteld in het masterplan IJsselvallei. De huidige infrastructuur kan het verkeer van auto's, motoren, fietsers en landbouwverkeer nu al niet aan. De verkeersveiligheid is in het geding.

Energie

Wij willen geen zonnepanelen op landbouwgrond. Gebruik hiervoor de daken van woningen, schuren en bedrijfsgebouwen. Kijk ook naar overhoeken langs wegen en industrieterrein.

Grote windmolens hebben onze voorkeur niet, alleen als agrariërs en de bewoners van het betreffende gebied kunnen participeren in de opzet en de exploitatie van de windmolens.

Wel zou de gemeente moeten toestaan dat er kleine windmolens (tot 35 meter hoogte) op het boerenerf kunnen worden geplaatst voor de eigen energievoorziening of een wat meer regionale energievoorziening.

Bermen en maaisel

Bij het gemeentelijk maaibeeld moet niet alleen de ecologie doorslag geven, de verkeersveiligheid moet prioriteit blijven houden.

Denk als gemeente na hoe (berm)maaisel en bladresten lokaal ingezet kunnen worden. Kunnen zowel voor gemeente als agrariër economische voordelen opleveren en bodemvruchtbaarheid verbeteren.

BIJLAGE bij inspraak Reactie van juli 2021 op omgevingsvisie:

Deze reactie op de toekomstvisie dienen we in namens:

Albert Hassink
Albert Nooteboom
Andre van Norel
Andre Veerman
Anneke van den Berg
Arend-Jan Kraaijenbrink
Arjan Hendrix
Arnold Bomhof
Bastiaan Spruit
Chris van Werven
Dik van de Put
Edwin van der Beek
Erik Riphagen
Evert Lugtenbeld
Freek Nooteboom
Gerben van Werven
Gerjan Augustinus
Hendrienes Beekhof
Henri IJerman
Herman Oldenhof
Hidde van Dam
Jan Warning
Jurrien Berghorst
Martijn Hekkert
Richard Schouten
Rik Bomhof
Stefan Bonhof
Theo Bijsterbosch
Wichert van Norel
Willem Doorn
Wllem Bijsterbosch